

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2014

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 5

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանքի պահանջը և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

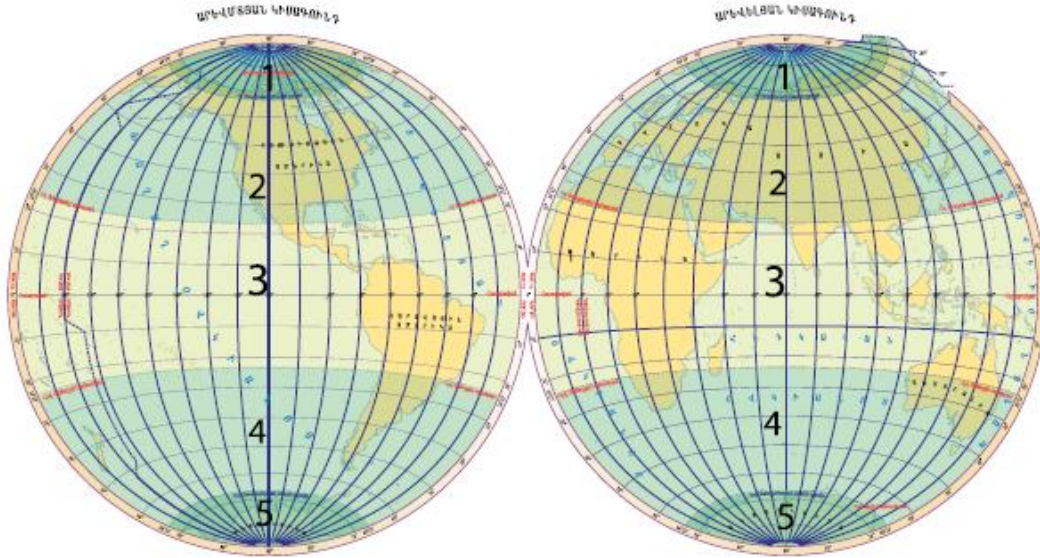
Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորի ճշտությունը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Նկարում n° թվով է նշված հարավային ցուրտ ջերմային գոտին.

- 1) 1
- 2) 2
- 3) 4
- 4) 5

2

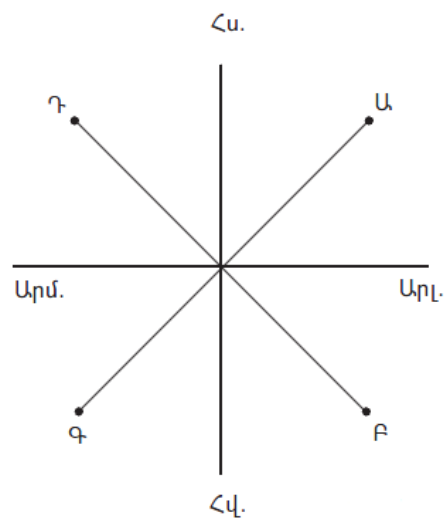
Ω° ըն է ամենափոքր մասշտաբը.

- 1) 1 : 25 000
- 2) 1 : 250 000
- 3) 1 : 2 500 000
- 4) 1 : 25 000 000

3

Նկարում Φ կետը հորիզոնի n° թ կողմում է.

- 1) հյուսիսարևելյան
- 2) հյուսիսարևմտյան
- 3) հարավարևմտյան
- 4) հարավարևելյան

4

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Երկիրը սեփական լույսը ստանում է Լուսնից:
- 2) Իր առանցքի շուրջը Երկիրը պտտվում է 1 ժամում:
- 3) Միջօրեականներն իրար հավասար են:
- 4) Ամսաթվի փոփոխման գիծն անցնում է Գրինվիչի միջօրեականով:

5

Օվկիանոսների հատակում տեղի ունեցող երկրաշարժերից առաջանում է կործանիչ ալիք, որը կոչվում է.

- 1) տեղատվություն
- 2) ցիկլոն
- 3) ցունամի
- 4) մակրնթացություն

6

Կլիմայական քարտեզի վրա նույն պահին հավասար ջերմաստիճան ունեցող վայրերը միացնող գիծը կոչվում է.

- 1) իզոբաթ
- 2) իզոբար
- 3) իզոթերմ
- 4) իզոհիպս

7

Բնատարածքային համալիրների փոփոխությունն ըստ բարձրության կոչվում է.

- 1) վերընթաց գոտիականություն
- 2) հորիզոնական զոնայականություն
- 3) աշխարհագրական թաղանթ
- 4) ջերմաստիճանային շրջադասություն

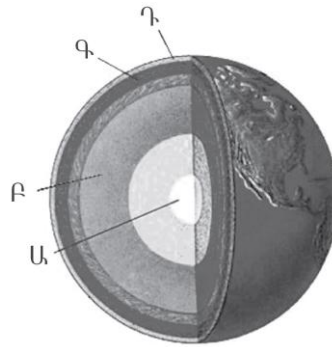
8

Լեռան գագաթին օդի ջերմաստիճանը – 14° է, իսկ նույն պահին ստորոտում + 4° : Օդի ճնշումը գագաթին 380 մմ է: Օդի ճնշումը Լեռան ստորոտին կլինի (հաշվարկը կատարել 6° -ով).

- 1) 80 մմ
- 2) 365 մմ
- 3) 395 մմ
- 4) 680 մմ

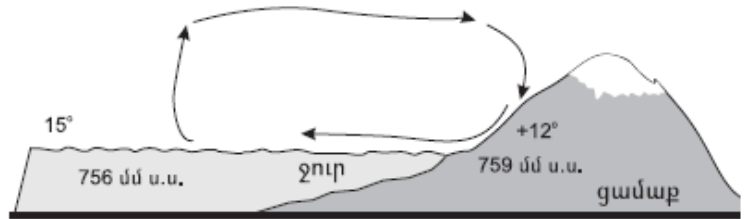
9 Նկարում Ա տառով նշված է Երկրի.

- 1) միջուկը
- 2) միջնապատյանը
- 3) թույլուրտը
- 4) երկրակեղևը

10 Նկարում պատկերված է.

- 1) ամառային մուսսոն
- 2) գիշերային բրիզ
- 3) ցերեկային բրիզ
- 4) ձմեռային մուսսոն

11 «Հարթավայր — աշխարհամաս» գույգից ընտրել սխալը.

- 1) Միջագետքի — Ասիա
- 2) Դեկանի — Ասիա
- 3) Հյուսիս-Գերմանական — Եվրոպա
- 4) Լենքորանի — Եվրոպա

12 Բնութագրումով որոշել բնական զոնան.

Այդ բնական զոնայում ձմեռը ցուրտ է, ամառը՝ տաք: Տեղումների տարեկան քանակը 400–500 մմ է: Գերակշռում է խոտային բուսականությունը: Ո՞րն է այդ բնական զոնան.

- 1) սավաննան
- 2) տափաստանը
- 3) անապատը
- 4) տունդրան

13

Բնութագրումով որոշել թերակղզին.

Այդ թերակղզին Հարավային Եվրոպայում է: Արևմտյան ափերը ողողում են Տիրենյան, արևելյանը՝ Ադրիատիկ ծովերի ջրերը: Հարավում այն նեղուցով անջատվում է Սիցիլիա կղզուց: Ո՞ր թերակղզին է.

- 1) Պիրենեյան
- 2) Ապենինյան
- 3) Բալկանյան
- 4) Փոքր Ասիա

14

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Երկրի գնդաձևության շնորհիվ նույն պահին նրա մակերևույթի տարբեր աշխարհագրական լայնություններում Արեգակի ճառագայթներն ընկնում են տարբեր անկյան տակ:
- 2) Երկրագունդը էլիպսաձև է և հասարակածից ավելի շատ է սեղմված, քան բևեռներից:
- 3) Ամենաերկար միջօրեականը գլխավոր կամ գրոյական միջօրեականն է:
- 4) Հավասարանկյուն պրոյեկցիայում աղավաղվում են միայն անկյունները, իսկ օբյեկտների մակերեսները և գծերի երկարությունները չեն աղավաղվում:

15

Ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Հասարակածային կլիմայական գոտում օդի ջերմաստիճանը միշտ բարձր է, իսկ տեղումների քանակը՝ շատ:
- 2) Արևադարձային օդային զանգվածներն ունեն վարընթաց շարժում. իջնելիս տաքանում են և չորանում:
- 3) Արկտիկական և անտարկտիկական օդային զանգվածները չոր են, ցուրտ և շատ թափանցիկ:
- 4) Մերձհասարակածային կլիմայական գոտի ամռանը թափանցում են արևադարձային չոր ու շոգ, իսկ ձմռանը՝ բարեխառն խոնավ և մեղմ օդային զանգվածները:

16

«Լիճ — թափվող գետ» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) Մեծ աղի — Կոլորադո
- 2) Վանա — Եփրատ
- 3) Կասպից — Վոլգա
- 4) Տիտիկակա — Ամազոն

17

«Գետ — հորդացման սեզոն» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) Տիգրիս — ձմեռ
- 2) Յանգզի — գարուն
- 3) Օրինկո — ամառ
- 4) Նիգեր — ձմեռ

18

Ավստրալիայում ամենաշատ խոնավություն ստանում է (են).

- 1) Էյր լճի ավազանը
- 2) մայրցամաքի ներքին շրջանները
- 3) մերձհասարակածային գոտին՝ հասարակածային մուսսոնների տեսքով թափանցած պասսատների շնորհիվ
- 4) Մեծ ջրբաժան լեռնաշղթայի հյուսիսային հատվածի հողմակողմ լեռնալանջերը

19

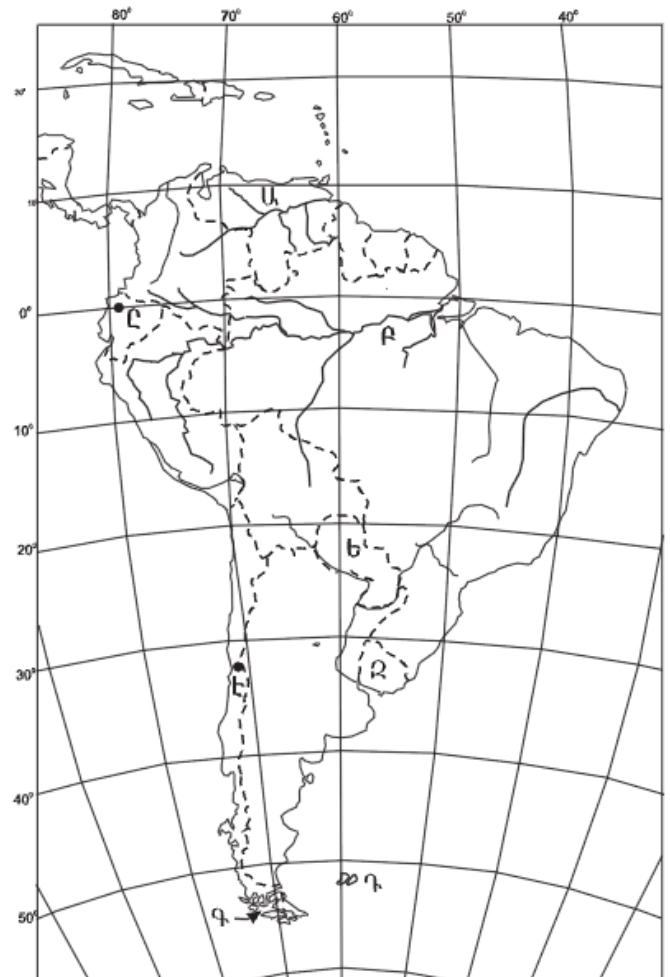
Ո՞ր կղզիներն են քարտեզում նշված Դ տառով.

- 1) Փոքր Անտիլյան
- 2) Տոկլենդյան
- 3) Բերմուդյան
- 4) Մեծ Անտիլյան

20

Ո՞ր մայրաքաղաքն է քարտեզում նշված Է տառով.

- 1) Մոնտեվիդեո
- 2) Բուենոս Այրես
- 3) Լիմա
- 4) Սանտյագո

21

Բնակչության աշխատունակ մասը, աշխատող մեծահասակներն ու երեխաները, որոնք իրենց ֆիզիկական կարողություններով, գիտելիքներով և փորձով կարող են աշխատել տնտեսության որևէ բնագավառում, կոչվում է.

- 1) ժողովուրդ
- 2) ռասա
- 3) աշխատանքային ռեսուրս
- 4) տնտեսապես ակտիվ բնակչություն

22

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Տարաբնակեցումը որոշակի տարածքում ձևավորված արտադրական ձեռնարկությունների ամբողջությունն է:
- 2) Քոչվոր տարաբնակեցումն առկա է Եվրոպայում, Հյուսիսային Ամերիկայում:
- 3) Ցրված տարաբնակեցումն առավել տարածված է ագարակային (ֆերմերային) գյուղատնտեսություն ունեցող երկրներում:
- 4) Ժողովրդագրական գործոնը տարաբնակեցման վրա չի ազդում:

23

Բնութագրումով որոշել պետությունը.

Գերխոշոր պետություն է: Հարուստ է ջրային և անտառային ռեսուրսներով: Աչքի է ընկնում երկաթաքարի արդյունահանմամբ և արտահանմամբ: Ո՞ր պետությունն է.

- 1) Չինաստան
- 2) Ավստրալիա
- 3) Իրան
- 4) Բրազիլիա

24

Երկրի բնակչության թիվը 20 մլն մարդ է, գյուղական բնակչության թիվը՝ 5 մլն: Ուրբանիզացման մակարդակը կլինի.

- 1) 20 %
- 2) 35 %
- 3) 50 %
- 4) 75 %

25

«Ծողովուրդ — լեզվախումբ» գույգերից ընտրել *սխալը*.

- 1) ուկրաինացի — սլավոնական
- 2) իսպանացի — ռոմանական
- 3) տաջիկ — թուրքական
- 4) անգլիացի — գերմանական

26

Տրվածներից ո՞րը ցամաքային սահման ունի միայն մեկ երկրի հետ.

- 1) Կանադան
- 2) Հունաստանը
- 3) Իսպանիան
- 4) Պերուն

27

Թելատու տեխնիկական մշակաբույսեր են.

- 1) արևածաղիկը և ցորենը
- 2) սոյան և ձիթապտուղը
- 3) բամբակենին և վուշը
- 4) գարին և բրինձը

28

Ճապոնիայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է *սխալ*.

- 1) Մեքենաշինության ճյուղային կառուցվածքում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն նավաշինությունը, էլեկտրոնային և ռադիոտեխնիկական մեքենաշինությունը:
- 2) Սև մետաղների հումքի աղքատ պաշարների պատճառով երկրում զարգացած չէ սև մետաղաձուլությունը:
- 3) Հացահատիկային գլխավոր մշակաբույսը բրինձն է:
- 4) Բնակչության սննդակարգի մեջ մեծ է ձկան ու ծովային մթերքների բաժինը:

29

Բնակչության տարիքային կառուցվածքում մեծահասակների բաժինը համեմատաբար մեծ է.

- 1) Չինաստանում և Հնդկաստանում
- 2) Իրանում և Պակիստանում
- 3) Ֆրանսիայում և Մեծ Բրիտանիայում
- 4) Թուրքիայում և Հունաստանում

30 **Բացարձակ միապետություններ են.**

- 1) Ռուսաստանը և Ֆրանսիան
- 2) Սաուդյան Արաբիան և Բրունեյը
- 3) Իսպանիան և Ճապոնիան
- 4) Գերմանիան և Ավստրալիան

31 **Սուրճի մշակությամբ առաջատար երկրներ են.**

- 1) Կոլումբիան և Ինդոնեզիան
- 2) Ֆրանսիան և Հունաստանը
- 3) Հնդկաստանը և Շրի Լանկան
- 4) Ուզբեկստանը և Թուրքիան

32 **«Գետ — ավազան» գույգերից ընտրել սխալը.**

- 1) Եփրատ — Պարսից ծոց
- 2) Ճորոխ — Սև ծով
- 3) Արաքս — Կասպից ծով
- 4) Կուր — Միջերկրական ծով

33 **Ո՞ր պնդումն է սխալ.**

- 1) Լեռնային սևահողերում հումուսի պարունակությունը 1–2% է:
- 2) Կիսաանապատային գորշ հողերը հումուսով աղքատ են:
- 3) Մարգագետնատափաստանային հողերը հումուսով հարուստ են:
- 4) Լեռնաանտառային գորշ հողերը հումուսով ավելի հարուստ են, քան կիսաանապատային գորշ հողերը:

34 **Հայերը կազմում են ՀՀ բնակչության.**

- 1) 93 %-ը
- 2) 90 %-ը
- 3) 96 %-ից ավելին
- 4) 88 %-ը

35

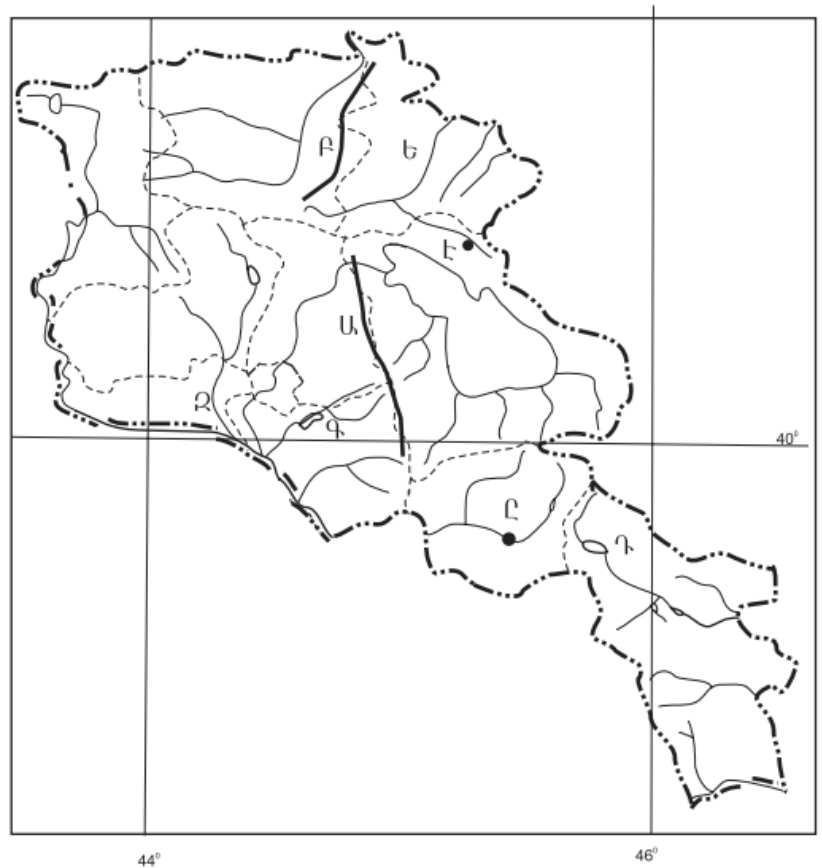
ՀՀ տրանսպորտի բեռնաշրջանառության և ուղևորաշրջանառության աճը հիմնականում պայմանավորված է.

- 1) փոխադրումների հեռավորության աճով
- 2) տրանսպորտային նոր միջոցների շահագործմամբ
- 3) բեռների ծավալի և ուղևորների թվաքանակի աճով
- 4) տրանսպորտային նոր ուղիների արագ կառուցմամբ

36

Ո՞ր ջրամբարն է քարտեզում նշված Դ տառով.

- 1) Տոլորսի
- 2) Կեչուտի
- 3) Սպանդարյանի
- 4) Շամբի

37

Ո՞ր քաղաքն է քարտեզում նշված Ը տառով.

- 1) Վեդի
- 2) Ջերմուկ
- 3) Եղեգնաձոր
- 4) Վայք

38

Երկաթաքարի հանույթով առաջատար երկրներ են.

- 1) Ճապոնիան և Չինաստանը
- 2) Բրազիլիան և Կանադան
- 3) Սաուդյան Արաբիան և Իրաքը
- 4) Ուկրաինան և Հայաստանը

39

Մթնոլորտի մարդածին աղտոտման աղբյուր է.

- 1) հրաբուխը
- 2) ավտոտրանսպորտը
- 3) լեռնային ապարների քայքայումը
- 4) փոշեհողմը

40

Մթնոլորտի ստորին շերտի տաքացումը ջերմոցային գազերի ու Երկրի մակերևույթից արձակվող երկարալիք ճառագայթների կողմից կոչվում է.

- 1) ջերմոցային էֆեկտ
- 2) ջերմաստիճանային շրջադասություն (ինվերսիա)
- 3) ջերմաստիճանի տատանման լայնույթ
- 4) ջերմոցային տնտեսություն

41

Գրել այն գետերի համարները, որոնք թափվում են Հնդկական օվկիանոս.

1) Մուրեյ	5) Տիգրիս
2) Ինդոս	6) Օրանժ
3) Մեկոնգ	7) Նիգեր
4) Զամբեզի	8) Սիրդարյա

42

Գրել այն երկրների համարները, որտեղ արտադրվող էլեկտրաէներգիայի գերակշիռ մասը բաժին է ընկնում ջրաէլեկտրակայաններին.

1) Ռուսաստան	5) Կանադա
2) ԱՄՆ	6) Նորվեգիա
3) Գերմանիա	7) Լիտվա
4) Ֆրանսիա	8) Ուկրաինա

43

Գրել Հայկական հրաբխային բարձրավանդակի հարավային մասի լեռնագրական միավորների համարները.

1) Ծաղկանց լեռներ	5) Բյուրակնի լեռնազանգված
2) Աչքասար լեռ	6) Գեղամա լեռնազանգված
3) Ախալքալաքի սարավանդ	7) Թոնդրակ լեռ
4) Ծղուկ լեռ	8) Կապուտջուղ լեռ

44

Տրված պետությունները դասավորել տարածքի մեծության նվազման կարգով.

- 1) Չինաստան
- 2) Ռուսաստան
- 3) Կանադա
- 4) ԱՄՆ

ՀՀ կլիմայի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Հանրապետության տարածքը արևադարձային կլիմայական գոտում է:
- 2) Տարվա տաք կեսին տիրապետում են Իրանական բարձրավանդակից թափանցող արևադարձային օդային զանգվածները:
- 3) Տարվա ընթացքում առավելագույն տեղումները լինում են նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին:
- 4) Տարվա ընթացքում ամենաշատ ամպամած օրերը լինում են Գեղարքունիքի մարզում (Մարտունի):
- 5) ՀՀ-ում միջլեռնային գոգավորությունների ցածրադիր մասերում ձմռանը դիտվում է ջերմաստիճանային շրջադասություն (ինվերսիա):
- 6) ՀՀ-ում կլիմաստեղծ գործոններից են մուսսոնները:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Գրինվիչի աստղադիտարանի վրայով անցնող գուգահեռականն ընդունված է անվանել հասարակած:
- 2) Երկրագնդի ամենամեծ շրջագիծը գլխավոր միջօրեականն է:
- 3) Գնդաձևության շնորհիվ հասարակածից դեպի բևեռներ ջերմությունն աստիճանաբար նվազում է:
- 4) Իր առանցքի շուրջը պտտվելու հետևանքով Երկիրը բևեռային շրջաններում «փքվել է», իսկ հասարակածում՝ սեղմվել:

47 Ո՞ր լայնություններին են բնորոշ ամբողջ տարվա ընթացքում մթնոլորտային բարձր ճնշման մարզերը.

- 1) արկտիկական և արևադարձային լայնություններին
- 2) բարեխառն և հասարակածային լայնություններին
- 3) արևադարձային և բարեխառն լայնություններին
- 4) հասարակածային և արևադարձային լայնություններին

48 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Օվկիանոսային տաք հոսանքները նպաստում են կլիմայի ցրտեցմանն ու մթնոլորտային տեղումների նվազմանը:
- 2) Օվկիանոսային սառը հոսանքներից տեղի է ունենում ջրի ակտիվ գոլորշացում:
- 3) Օվկիանոսի հատակի մինչև 200 մ խորություններն անվանում են մայրցամաքային լանջ:
- 4) Օվկիանոսի այն մասերում, որտեղ գոլորշացումը մեծ է, և գետեր չեն թափվում, ջրի աղիությունը միջինից բարձր է:

49

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Պասաստները տեղումներ են առաջացնում մայրցամաքների արևմտյան ափերին:
- 2) Մուսսոնային կլիմա ունեցող շրջաններում տեղումների մեծ մասը թափվում է ամռանը:
- 3) Տորնադոն և թայֆունը արևադարձային հզոր անտիցիկլոններ են:
- 4) Կլիմայի ցամաքայնության մեծացմանը զուգընթաց ամռան միջին ջերմաստիճանը նվազում է:

50

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Անտարկտիկական Անդերը ալպյան հասակի լեռներ են:
- 2) Ավստրալական պլատֆորմը արևելքից եզրավորված է երիտասարդ ծալքավոր լեռներով:
- 3) Բրազիլական սարահարթում գերիշխում են սառցադաշտերի գործունեությամբ առաջացած մակերևույթի ձևերը:
- 4) Աֆրիկյան պլատֆորմը զբաղեցնում է միայն մայրցամաքի ծայր հյուսիս-արևմտյան նեղ ծովափնյա մասը:

51

Աշխարհում ամենամեծ թվով ներգաղթածներ ունեցող երկրներից են.

- 1) Չինաստանը և Մոլդովան
- 2) Ճապոնիան և Կորեան
- 3) ԱՄՆ-ը և Գերմանիան
- 4) Հնդկաստանը և Ուզբեկստանը

52

Ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Երբ ծնելիությունը հավասար է մահացությանը, վերարտադրությունը կոչվում է պարզ:
- 2) Ջարգացող երկրներին բնորոշ է նեղ հիմքով, համեմատաբար լայն գագաթով սեռատարիքային բուրգ:
- 3) Ջարգացած երկրներում՝ բնակչության սեռային կազմում, կանանց թիվը գերազանցում է տղամարդկանց թվին:
- 4) Եվրոպական երկրներում ձևավորվել է բնակչության վերարտադրության առաջին տիպը:

53

«Անասնապահության ճյուղ — առաջատար երկիր» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) կաթնային անասնապահություն — Ալժիր
- 2) ոչխարաբուծություն — Ֆինլանդիա
- 3) խոզաբուծություն — Թուրքիա
- 4) մսատու անասնապահություն — Արգենտինա

54

Իրանի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Հարուստ է նավթի ու բնական գազի պաշարներով:
- 2) Ռադիոէլեկտրոնային սարքավորումներ, ռոբոտներ արտադրող առաջատար երկիր է:
- 3) Յուրացված ու բերրի տարածքներից է Հարավկասպիական դաշտավայրը:
- 4) Անապատային, կիսաանապատային ու լեռնային շրջաններում զբաղվում են ոչխարաբուծությամբ:

55

Մեծ Բրիտանիայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Բնորոշվում է բնակչության պարզ վերարտադրությամբ:
- 2) Էլեկտրաէներգիայի արտադրության մեջ մեծ է ջեկերի բաժինը:
- 3) Աճեցվող հիմնական հացահատիկային մշակաբույսը բրինձն է:
- 4) Տեքստիլ արդյունաբերության խոշոր կենտրոնը Մանչեսթրն է:

56

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Հայկական լեռնաշխարհի հարավային մասում՝ Միջագետքի հարևանությամբ, ձգվում է Ներքին Տավրոսի լեռնային համակարգը:
- 2) Հայկական լեռնաշխարհն արևելքից սահմանակցում է Արաբական սարահարթին:
- 3) Հայկական հրաբխային բարձրավանդակի կենտրոնական մասում վեր են խոյանում Արագած ու Գեղամա լեռնազանգվածները:
- 4) Հայկական լեռնաշխարհի հարավային մասում ձգվում է Հայկական պար լեռնաշղթան:

57

Ընտրել «գետ — վտակ» համապատասխանության ճիշտ շարքը.

1. Դերեղ	ա. Գետիկ
2. Աղստև	բ. Քասաղ
3. Արփա	գ. Փամբակ
4. Մեծամոր	դ. Եղեգիս

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա
- 3) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-գ
- 4) 1-ա, 2-բ, 3-ա, 4-գ

58

ՀՀ-ում ո՞ր բարձրություններում է բնակչության միջին խտությունն ամենաբարձրը.

- 1) 1000–1500 մ
- 2) 2000–2500 մ
- 3) մինչև 1000մ
- 4) 1500–2000 մ

59

«Հանքավայր — օգտակար հանածո» զույգերից ընտրել *սխալը*.

- 1) Կապան — պղնձամոլիբդեն
- 2) Շվանիձոր — նեֆելինային սիենիտ
- 3) Սվարանց — երկաթաքար
- 4) Ագարակ — պղնձամոլիբդեն

60

Վայոց ձորի մարզի համար n^o ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Բնական անտառների զբաղեցրած մակերեսը հանրապետության միջին ցուցանիշից ցածր է:
- 2) Տարածքում հայտնաբերվել են պղնձամոլիբդենային հարուստ հանքավայրեր:
- 3) Բացարձակ բարձրությունների տարբերությունը փոքր է:
- 4) Արևելքից սահմանակից է Արարատի մարզին:

61

ՀՀ տրված լճերի համարները դասավորել հյուսիսից հարավ հաջորդականությամբ.

- 1) Քարի
- 2) Արփի
- 3) Սև

62

Գրել մոլիբդենի հանքանյութի արդյունահանման կենտրոնների համարները.

1) Կապան	5) Ագարակ
2) Շամլուղ	6) Արարատ
3) Ալավերդի	7) Ախթալա
4) Քաջարան	8) Սոթք

63

Գրել այն երկրների համարները, որտեղ բնակչության կյանքի միջին տևողությունը բարձր է.

1) Հնդկաստան	5) Նիգեր
2) Բանգլադեշ	6) Նորվեգիա
3) Տաջիկստան	7) Կամերուն
4) Ճապոնիա	8) Անգոլա

64

Գրել այն երկրների համարները, որոնք առաջատար են ոչխարաբուծությամբ.

1) Իրան	5) Արգենտինա
2) Գերմանիա	6) Ուկրաինա
3) Կանադա	7) Ճապոնիա
4) Նոր Զելանդիա	8) Լեհաստան

65 Երկու քաղաքներ հասարակածի վրա են: Դրանցից մեկը արլ. ե. 40° -ի վրա է, իսկ մյուսը՝ արմ. ե. 70° -ի: Որոշել քաղաքների ամենակարճ հեռավորությունը կիլոմետրով:

(66-67) Երկրի բնակչության թիվը 90 000 է, բնական աճի գործակիցը՝ 15 %: Տարվա ընթացքում ներգաղթը կազմել է 1800 մարդ, արտագաղթը՝ 700 մարդ:

66 Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:

67 Որոշել բնակչության թիվը մեկ տարի անց:

(68-69) Քաղաքում օրվա ընթացքում չափել են օդի ջերմաստիճանը և ստացել են՝ $-1^0, -4^0, -6^0, -2^0, 7^0, 16^0, 10^0, 4^0$:

68 Որոշել ջերմաստիճանի տատանման օրական լայնույթը (ամպլիտուդ):

69 Որոշել օդի օրական միջին ջերմաստիճանը:

ՀՀ բնակչության վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Եզդիների մեծ մասը բնակվում են Արագածոտնի և Արմավիրի մարզերի գյուղական բնակավայրերում:
- 2) Մինչև 1000 մ բարձրությունները ՀՀ ամենանոսրաբնակ տարածքն է:
- 3) 1988-1990 թթ. ավելի քան 180 հազ. ադրբեջանցիներ Հայաստանից հեռացան, իսկ ազատված բնակավայրերում հաստատվեց Ադրբեջանից արտաքսված հայությունը:
- 4) ՀՀ բնակչության կեսից ավելին բնակվում է 1500-2500 մ բացարձակ բարձրության գոտում:
- 5) Բնակչության թվով երրորդ քաղաքը Գյումրին է:
- 6) ՀՀ-ն իր հարևան պետությունների համեմատ բնակչության բարձր խտություն ունեցող երկիր է: